

1 - 8 февруари 2024 г.

Мониторинг на институции и нормативни документи по темите: дарителство, доброволчество, гражданско общество

Седмичният мониторинг обхваща преглед на внесени в Народното събрание законопроекти, проекти на нормативни документи, публикувани за обществено обсъждане, както и проведени заседания на обществени съвети, експертни и други междуведомствени групи. Предлагаме ви обобщени акценти от мониторинговия доклад:

- **Народно събрание**
  - **Комисия за прякото участие на гражданите и взаимодействието с гражданското общество**
- **Министерски съвет**
- **По-важни актове, качени на Портала за обществени консултации**

Народно събрание

Законопроект за насърчаване на доброволството.

Настоящият законопроект е внесен в Народното събрание от група народни представители от БСП. Правим уточнението, че това не е законопроектът, иницииран от Министерство на младежта и спорта, в подготовката на който и ние от Български дарителски форум участваме като част от междуведомствена работна група и който предстои да бъде подложен скоро на обществено обсъждане. В мотивите към сега внесеня законопроект, се уточнява, че той е изготвен след анализ на уредбата на доброволческата дейност в различни страни, въз основа на законодателно проучване на Народното събрание на тема „Нормативна рамка на доброволческата дейност в страните от ЕС и САЩ“, проведено през 2022 г., Със законопроекта се цели ясното дефиниране отговорностите на лицата, организиращи доброволческа дейност. Законопроектът премахва някои от бариерите пред доброволството, създава и стимули за гражданите да се ангажират с дългосрочни доброволчески дейности. Със законопроекта се въвежда легална дефиниция за „доброволческа дейност“ с цел унифициране на настоящата нормативна уредба, като се предвижда изричната забрана за използване на доброволството като заместител на трудовото правоотношение. Регламентират се видовете доброволчество, като се дава дефиниция за краткосрочно, дългосрочно и корпоративно доброволчество. На следващо място се уреждат правата и задълженията както на доброволците, така и на лицата,

организиращи доброволческа дейност. В законопроекта се урежда статута на доброволците. При извършване на доброволческа дейност от малолетни и непълнолетни лица се въвежда изрично изискване за съобразяване на дейността с възрастта на лицата, както и с техните физически и психически възможности. За извършване на дейност от малолетни, непълнолетни и запрети лица се изисква писменото информирано съгласие на законния представител. Предвижда се създаването на Национален регистър на доброволците, както и списък на лицата, организиращи доброволческа дейност, които следва да бъдат водени и поддържани от Министерството на труда и социалната политика, като вписванията следва да се извършват въз основа на подзаконен нормативен акт. С цел избягване на допълнителни административни пречки и улесняване дейността на доброволците се предвижда профилът на доброволеца в регистъра да има функцията на електронна доброволческа книжка. Създаването на Национален регистър на доброволците и списък на лицата, организиращи доброволческа дейност осигурява прозрачност в отношенията между страните по договори за дългосрочно доброволчество, както и защита на техните права. Предвижда се възможност за издаване на сертификат за придобитите умения и квалификации, с който доброволецът може да удостоверява извършваната дейност и преминалите обучения.

Комисия за прякото участие на гражданите и взаимодействието с гражданското общество

Годишна програма за участие на Република България в процеса на вземане на решения на Европейския съюз през 2024 г.

Годишната програма се приема в изпълнение на чл. 105, ал. 1 и 4 от Конституцията на Република България, чл. 116 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание, както и в изпълнение на чл. 1, ал. 1, т. 2 от Постановление № 85 на Министерския съвет за координация по въпросите на ЕС. Годишната програма определя въпросите от европейския дневен ред, които са от приоритетно значение за страната ни през текущата година и формулира националния интерес по всеки един от тях. Тя гарантира координираното и ефективно наше участие на всички нива в процеса на вземане на решения на ЕС и последователното прилагане на европейските политики. Програмата е изготвена от дирекция „Координация по въпросите на ЕС“ в администрацията на МС на основата на предложенията на работните групи по чл. 7, ал. 2 от ПМС № 85 от 2007 г. Приоритетните теми и позиции, включени в програмата, са разработени и обсъдени в рамките на Координационния механизъм по европейските въпроси на Република България. На база на настоящия документ се разработват 6-месечните програми с приоритетните за Република България теми и досиета по време на Белгийското и Унгарското председателство на Света на ЕС. Те съдържат информация относно конкретни приоритетни за България законодателни и незаконодателни предложения, по които се очаква да се проведат дискусии през първото и второто полугодие на 2024 г.

Новини от министерства:

- **Министерство на образованието и науката**
  - **Инвестират се 37 млн. лева в изграждането на национален STEM център в София Тех парк.** С инвестиция от 37 млн. лв. ще бъде изграден Национален STEM център. Благодарение на доброто сътрудничество между Министерството на образованието и науката и Министерството на иновациите и растежа той ще бъде ситуиран в София Тех Парк. По този начин ще се оптимизират разходите, тъй като държавата няма да инвестира в закупуването на отделен терен, но и ще се насърчи технологичния обмен и надграждането на екосистемата в него. При анонсирането на новината министърът на образованието проф. Галин Цоков подчерта важността на темата за развитие на киберсигурността, която и изследванията за реакция и справяне с природни бедствия. В своето изказване той обърна внимание и на проектите, които се реализират в института към Софийския университет – INSAIT, както и дейността на Центровете за върхови постижения. „Разработваният от INSAIT езиков модел, базиран на изкуствения интелект – BG GPT, може да има важно приложение и в полето на киберсигурността, и в развитието на стратегически сектори като образованието“, посочи още Галин Цоков. Той акцентира и на важността на подготовения Закон за научни изследвания и иновации и инструментите в него за насърчаване процеса на иновациите, изследванията и иновациите.
- **Министерство на труда и социалната политика**
  - **МТСП стартира набирането на проекти по Националната програма за достъпна жилищна среда и лична мобилност.** По Компонент 1 „Достъпна жилищна среда“ проектни предложения могат да се подават до 15 май 2024 г. По него отново ще се даде възможност на хора с увреждания да кандидатстват за осигуряване на финансиране за изграждане на достъпна среда до жилищата си, което ще помогне за социалното им приобщаване. С отпуснатите по Програмата до 100 000 лева с ДДС за всяко одобрено предложение през 2024 г. ще могат да се изградят и монтират необходимите за хората с увреждания рампи, подемни платформи и асансьори. В случаите, когато стойността на проектното предложение надхвърля размера на финансиране от МТСП, се допуска собствен принос от кандидата за изпълнение единствено на дейности за осигуряване на достъпна среда. По Компонент 1 могат да кандидатстват собственици на еднофамилни жилищни сгради, които са с трайни увреждания и се придвижват с инвалидни колички, с постоянен или настоящ адрес в същата сграда. Проектни предложения могат да подава и сдружения на собствениците в етажната собственост в

многофамилни жилищни сгради, в които има хора с трайни увреждания, придвижващи се с инвалидни колички, с постоянен или настоящ адрес в същата сграда. Набирането на проектни предложения за финансиране по Компонент 2 „Лична мобилност” ще приключи на 1 април 2024 г. По него ще се отпускат до 8000 лв. за финансиране на проект за преустройство на лек автомобил за човек с трайни увреждания или за закупуване на вече преустроен. Допустимо е и финансиране за монтиране на помощно съоръжение/приспособление за качване/сваляне на инвалидна количка в МПС. Подробна информация за условията и документите за кандидатстване по двата компонента може да се намери на сайта на МТСП www.mlsp.government.bg в рубрика „Национална програма за достъпна жилищна среда и лична мобилност” **или на следния линк**

- **МТСП публикува за обществени консултации Визия за развитие на човешките ресурси в социалната сфера.** България да разполага с мотивирани, компетентни и подкрепени работещи в социалната сфера, които осигуряват качествена и ефективна подкрепа и насърчават благополучието на деца, семейства, възрастни хора и общности. Това е основната цел на проекта на Визия за развитие на човешките ресурси в социалната сфера в периода 2024-2030 г., който МТСП публикува за обществени консултации. Повишаване на качеството и ефективността на човешкия капитал в социалната сфера и създаване на условия за пълноценна реализация и достойни условия на труд на работещите в нея в държавната и местната администрация, социалните услуги, както и полагащите грижи в семейна среда е насоката, зададена в документа. Сред най-важните задачи е повишаването на мотивацията на ангажираните със социалната работа, изграждане на професионална общност и подобряване на условията на труд. Проектът на Визията за развитие на човешките ресурси в социалната сфера е публикуван в сайта на Министерството на труда и социалната политика, в секция **"Документи", рубрика "Обществени консултации"**

- **Министерство на правосъдието**

- **Въвеждат нови програми за зависими лишени от свобода.** Социални работници и психолози преминаха през пет обучения по Програма „Проект на живота“ и Програма за зависими лишени от свобода. ГДИН ще започне тяхното тестване и прилагане във всички затвори, а в следствие и в новите преходни отделения (half way houses). Програмите за рехабилитация на правонарушители и професионалната роля на ментора са част от нова концептуална рамка за реинтеграция на задържаните лица. Те допълват съществуващите и прилаганите в затворите в България специализирани програми. Фокус се поставя върху работата с уязвими лишени от свобода, които най-често са или зависими, или млади правонарушители и роми. Именно те имат най-голяма нужда от

цялостна и непрекъсната подкрепа в затвора, в съответствие с индивидуалните им нужди, смятат авторите на пилотните програми. Новите инструменти за социална реинтеграция стъпват на специално изготвен преди това „Анализ и оценка на нуждите на лишените от свобода“. Изводите в него сочат необходимост от разработване на специализирани интервенционни програми за борба със зависимостите, включително пристрастяването към хазарта и такива, насочени към младите правонарушители и роми. Анализът е показвал още, че зависимото поведение е особено предизвикателство в процеса на ресоциализация на лишените от свобода и е фактор за повторното влизане в затвора. Програмите са резултат от съвместната работа на експерти от ГДИН, Норвежката Корекционна служба и Penal Reform International. Тяхното изготвяне е в рамките на проект „Повишаване на капацитета на персонала, изграждане на пилотен затвор, свързан с учебен център и подобряване на рехабилитацията на лишените от свобода“, който ГДИН изпълнява по Норвежкия финансов механизъм 2014-2021.

По-важни актове, качени на Портала за обществени консултации

1. Проект на Решение на МС за приемане на План за намаляване на административната тежест.

Срок на приключване: 15.02.2024 г.

Проектът е изготвен в резултат на усилията на правителството за подобряване на регулаторната политика на страната, включително в контекста на процеса по присъединяване на България към Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР) и по-специално в рамките на наблюдението, извършвано от Комитета за регулаторна политика. Част от предложените мерки са пряко свързани с предвидените дейности за намаляване на административната тежест, заложи в Програмата за управление на Република България за периода юни 2023 г. – декември 2024 г. След съвместното идентифициране на мерките, които да бъдат заложи в плана, между администрацията на Министерския съвет и министерствата, една част тях вече са изпълнени с одобряването и изпълнението на Законодателната програма на МС за периода септември – декември 2023 г. Проектът на Плана за намаляване на административната тежест съдържа 280 мерки, които са в следните основни направления: отпадане на изискуеми документи; служебно събиране на информация; установяване на процедурите по предоставянето на услуги в закон; намаляване на срокове; подобряване на дейностите по администриране на регистри и разширяване на тяхната използваемост в административните производства. В проекта на план се съдържат и хоризонтални мерки за разширяване използваемостта на изградени регистри, законното установяване на които ще промени значителен брой административни производства и за заявителя на услугите ще отпадне изискването за представяне на: копия от скици и други кадастрални данни; документ, доказващ трудовото правоотношение; документ, доказващ юридическата правоспособност; информация за наличие или липса на наказателно

производство/повдигнато обвинение/статут на подсъдим. За изпълнението на мерките се предвиждат промени в 102 закона.

2. Проект на Постановление на Министерския съвет за създаване на Национален координационен механизъм по правата на човека.

Срок на приключване: 01.03.2024 г.

Проект на Постановление на Министерския съвет за създаване на Национален координационен механизъм по правата на човека.

3. Проект на Постановление на МС за изменение и допълнение на Наредбата за реда за създаване и организиране на дейността на доброволните формирования за предотвратяване или овладяване на бедствия, пожари и извънредни ситуации.

Срок на приключване: 07.03.2024 г.

Съгласно чл. 8, ал. 2, т. 4 от Наредбата за реда за създаване и организиране на дейността на доброволните формирования за предотвратяване или овладяване на бедствия, пожари и извънредни ситуации и отстраняване на последиците от тях, когато кандидатите за доброволци подават заявление до кмета на общината или до юридическото лице за членство в доброволно формирование, прилагат и свидетелство за съдимост. В случаите, когато кандидатите за доброволци подават заявление до кмета на общината, това изискване противоречи на приетите на 19.09.2023 г. изменения и допълнения на Закона за електронното управление (ЗЕУ), тъй като с новата алинея 6 на чл. 4 от ЗЕУ се въвежда изрична забрана подзаконов акт да изисква гражданите и бизнеса да предоставят удостоверителни документи. Направената промяна в нормативния акт регламентира, че когато кандидатът за доброволец е български гражданин и подава заявление до кмета на общината за членство в доброволно формирование, то съответната общинска администрация извършва служебна проверка за съдимостта на лицето. Наред с това, се прави и допълнение, с което се регламентира начинът на удостоверяването на съдимостта за чуждестранни граждани, а именно с нова алинея към чл. 8 се предвижда за чуждестранните граждани да прилагат аналогичен на свидетелство за съдимост документ по националното законодателство на друга държава, удостоверяващ, че не са осъждани за умишлено престъпление от общ характер.

Български дарителски форум обединява големи фондации и социалноотговорни компании в България, които даряват ресурси и така променят средата, в която живеем.

Седмичният мониторинг на проекти на нормативни документи и работата на институции по темите дарителство, доброволчество и гражданско участие е подкрепен по проект ACF/825 "Дарителски компас за устойчиви партньорства", който се изпълнява с финасовата подкрепа от Фонд Активни граждани България (www.activecitizensfund.bg) по ФМ на ЕИП 2014 - 2021.

Iceland
Liechtenstein **Active**
Norway **citizens fund**

Получавате това съобщение в качеството си на представители на компании и фондации - членове и наблюдатели на Български дарителски форум.

Our mailing address is:

Bulgarian Donors' Forum
4B, Leonardo Da Vinci Str.
Sofia 1124
Bulgaria

[Add us to your address book](#)

Want to change how you receive these emails?

You can [update your preferences](#) or [unsubscribe from this list](#).

Copyright © 2024 Bulgarian Donors' Forum, All rights reserved.

